C/2026/3933

1.9.2026.

PADOMES IETEIKUMS

(2026. gada 10. jūlijs),

par Austrijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

(C/2026/3933)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā ir noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un to īstenošanas uzraudzību.

(2) Komisija 2025. gada 25. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Austrija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([2]) Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.

(3) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka trīs pārmaiņu imperatīvi, proti, inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja, kā arī drošība, ir būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri. Kopš Konkurētspējas kompasa publicēšanas tas ir izmantots Eiropas pusgada darbā, proti, ar tā palīdzību ir nodrošināts, ka ES dalībvalstu ekonomikas politika atbilst ES stratēģiskajiem mērķiem un ka tiek izveidota vienota pieeja ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(4) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgads risinās vienlaikus ar Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanu ([3]). Atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt un izmantot ANM ietvaros atbalstītās un īstenotās reformas un investīcijas, jo īpaši tās, kas palīdz risināt konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos konstatētās problēmas.

(5) Komisija 2026. gada 3. jūnijā publicēja 2026. gada ziņojumu par Austriju. Tajā tika izvērtēts, kā Austrija īstenojusi 2025. gada konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Austrija. Tajā tika vērtēts arī Austrijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(6) Padome 2025. gada 8. jūlijā pēc Komisijas novērtējuma un ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Austrijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ([4]). Plāns aptver laikposmu 2025.–2029. gadam un atspoguļo fiskālo korekciju septiņu gadu garumā. Padome ieteica šādus neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus: 2,6 % 2025. gadā, 2,2 % 2026. gadā, 2,2 % 2027. gadā, 2,0 % 2028. gadā un 2,3 % 2029. gadā, kas atbilst maksimālajam kumulatīvajam pieauguma tempam, kurš aprēķināts, atsaucoties uz 2024. gadu, proti, 2,6 % 2025. gadā, 4,8 % 2026. gadā, 7,2 % 2027. gadā, 9,4 % 2028. gadā un 11,9 % 2029. gadā. 2025.–2028. gadā šie maksimālie neto izdevumu pieauguma tempi sakrīt ar korektīvajiem pasākumiem atbilstoši Padomes 2025. gada 8. jūlija ieteikumam saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju ([5]). Pamatojoties uz Komisijas 2026. gada 3. jūnija novērtējumu par efektīvu rīcību ([6]), pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra attiecībā uz Austriju uz laiku tiek atlikta.

(7) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls pārbaudījums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ([7]), un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu. Pēc Austrijas lūguma Padome 2026. gada 17. februārī pēc Komisijas ieteikuma pieņēma ieteikumu, kas ļauj Austrijai novirzīties no ieteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem ([8]). 2025.–2028. gada periods, kad darbosies valsts izņēmuma klauzula, Austrijai dod iespēju pārskatīt valdības izdevumu prioritātes vai palielināt valdības ieņēmumus, lai paliekošs aizsardzības izdevumu palielinājums vidējā termiņā neapdraudētu fiskālo stabilitāti.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Padomes Ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko apstiprina Austrijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/3958, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj).

([5]) Padomes Ieteikums par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Austrijā, pieņemts 2025. gada 8. jūlijā. Visi dokumenti, kas saistīti ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Austrijā, ir pieejami šajā tīmekļa vietnē: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Austria_en.

([6]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete" (COM(2026) 200 final).

([7]) Komisijas paziņojums "Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros" (Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final).

([8]) Padomes Ieteikums (2026. gada 17. februāris), ar ko Austrijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2026/1158, 4.3.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1158/oj).

(8) Austrija 2026. gada 29. aprīlī iesniedza 2026. gada progresa ziņojumu ([9]), informējot par ieteikto neto izdevumu maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar kurām reaģē uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresa ziņojums atspoguļo arī Austrijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu. Ziņojums par darbībām, kas veiktas saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ir iekļauts gada progresa ziņojumā.

(9) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 0,6 %, un SPCI inflācija bija 3,6 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 0,6 % un 2027. gadā par 0,9 %, savukārt SPCI inflācija 2026. gadā plānota 3,0 % apmērā un 2027. gadā 2,5 % apmērā.

(10) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ([10]) Austrijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 4,6 % no IKP 2024. gadā līdz 4,2 % no IKP 2025. gadā. Deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo konsolidācijas paketes īstenošanu. Pamatojoties uz politikas pasākumiem, kas bija zināmi prognozes termiņa datumā, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka deficīts 2026. un 2027. gadā būs 4,1 % no IKP.

(11) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ([11]), kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ierobežojoša, proti, 1,1 % no IKP. Tiek prognozēts, ka gan 2026., gan 2027. gadā tā būs ierobežojoša – 0,4 % apmērā no IKP katrā gadā.

(12) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ([12]) Austrijas vispārējās valdības parāds pieauga no 80,0 % no IKP 2024. gada beigās līdz 81,5 % no IKP 2025. gada beigās. Parāda attiecības pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo dažu centrālās valdības sektora ārpusbudžeta vienību fiskālo deficītu, pieticīgo IKP pieaugumu un kredītu finansētās investīcijas infrastruktūras projektos. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām palielināsies līdz 83,4 % un līdz 2027. gada beigām palielināsies vēl līdz 84,9 %.

(13) Saskaņā ar Eurostat datiem ([13]) kopējie vispārējās valdības aizsardzības izdevumi Austrijā 2025. gadā bija 0,7 % no IKP, kas atbilst pieaugumam par 0,1 procentpunktu salīdzinājumā ar 2021. atsauces gadu. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi tie 2026. gadā būs 0,9 % no IKP, kas atbilst pieaugumam par 0,3 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar 2021. gadu.

(14) Savienība joprojām saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Austrija ir pieņēmusi fiskālās politikas pasākumu, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem ([14]), proti, akcīzes nodokļa samazinājumu benzīnam un dīzeļdegvielai, kas nav mērķorientēts, 2026. gada aprīlī un maijā (kas ietver regulatīvus ierobežojumus attiecībā uz peļņu). Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi šā pasākuma, arī ja tas būtu jāpagarina līdz gada beigām, fiskālās izmaksas 2026. gadā būs mazākas par 0,1 % no IKP.

(15) Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem neto izdevumi Austrijā 2025. gadā pieauga par 2,0 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

([9]) 2026. gada progresa ziņojumi ir pieejamihttps://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) *Eurostat* euro rādītāji, 2026. gada 22. aprīlis.

([11]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu mērījums. Tās mērķis ir novērtēt ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

([12]) *Eurostat* euro rādītāji, 2026. gada 22. maijs.

([13]) *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (*COFOG*).

([14]) Tas atspoguļo situāciju Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumā (2026. gada 4. maijs).

(16) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Austrijā 2026. gadā pieaugs par 2,1 % un 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 4,1 %. Prognozētais neto izdevumu pieaugums 2026. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Aplūkojot 2025. un 2026. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

(17) Ieteikumā, ar ko apstiprina Austrijas vidēja termiņa plānu, ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, kā arī to īstenošanas grafiks. Ņemot vērā Austrijas gada progresa ziņojumā sniegto informāciju, Komisija uzskata, ka šo reformu un investīciju galveno posmu īstenošana, kas bija jāveic līdz 2026. gada 30. aprīlim, kopumā norit sekmīgi. Komisija uzskata, ka kopumā Austrija ir apmierinoši izpildījusi savas saistības ([15]).

(18) Demogrāfiskā novecošana rada būtiskas problēmas pensiju sistēmas fiskālajai ilgtspējai. Publiskie pensiju izdevumi ir vieni no augstākajiem Savienībā, proti, 14,5 % no IKP 2025. gadā, atspoguļojot arī zemo faktisko pensionēšanās vecumu. Neraugoties uz nesenajiem un iepriekšējiem pasākumiem, tostarp stingrākiem atbilstības noteikumiem attiecībā uz priekšlaicīgas pensionēšanās shēmām no 2026. gada un vīriešu un sieviešu pensionēšanās vecuma konverģenci līdz 2033. gadam, tiek prognozēts, ka faktiskais un likumā noteiktais pensionēšanās vecums joprojām būs zems salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm. Tiek prognozēts, ka federālie pārvedumi pensiju sistēmai joprojām būs ievērojami. Turpretī papildpensiju shēmas joprojām ir nepietiekami attīstītas, ar zemu segumu un ierobežotu finansiālo dziļumu.

(19) Papildus demogrāfiskajai novecošanai sadrumstalotība un izmaksu neefektivitāte veicina paaugstinātu veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izdevumu līmeni, tādējādi negatīvi ietekmējot publiskās finanses. Izdevumi joprojām tiek novirzīti stacionārajai aprūpei, un vāja izdevumu mērķu ievērošana joprojām apdraud budžeta kontroli. Reformu, tostarp veselības aprūpes reformu fonda izveides 2026. gadā, mērķis ir stiprināt primāro aprūpi un digitalizāciju, taču to ietekmi ierobežo nepietiekams regulatīvais atbalsts, piemēram, vāja pacientu ceļu koordinācija. Veselības aprūpes sistēmas digitalizācija joprojām ir nepilnīga, un tas ierobežo efektivitātes pieaugumu. Neraugoties uz salīdzinoši lielajiem izdevumiem slimību profilaksei, ir iespējams pastiprināt centienus dzīvesveida riska faktoru pārvaldībā un nepārnēsājamu slimību profilaksē. Ilgtermiņa aprūpes jomā joprojām pastāv pārvaldības nepilnības, tostarp saistošu izdevumu mērķu trūkums un ierobežota integrācija ar veselības aprūpes pakalpojumiem. Salīdzinoši lielais aprūpes iestāžu īpatsvars un reģionālās atšķirības aprūpes sniegšanā norāda uz iespējām uzlabot izmaksu lietderību un nodrošināt vienlīdzīgāku aprūpes kvalitāti.

(20) Austrijas fiskālo sistēmu raksturo sarežģīts finansiālo kompensāciju mehānisms starp federālajām un reģionālajām iestādēm, un tas ierobežo publisko izdevumu efektivitāti. Tā kā nodokļu autonomijas līmenis ir zems, federālās zemes lielā mērā paļaujas uz kopīgiem ieņēmumiem, nevis uz saviem avotiem – tikai neliela daļa no kopējiem publiskajiem ieņēmumiem 2025. gadā tika iegūta no vietējā un reģionālā līmeņa avotiem. Tajā pašā laikā finansējums tādiem pamatpakalpojumiem kā veselības aprūpe, bērnu aprūpe un sabiedriskais transports ir daļēji atkarīgs no federālo zemju un pašvaldību izdevumiem. Austrija 2026. gada aprīlī pārskatīja Austrijas 2025. gada Stabilitātes paktu ar atpakaļejošu spēku no 2024. gada 1. janvāra, lai noteiktu parāda un deficīta mērķus federālajām, reģionālajām un vietējām pārvaldes iestādēm un ieviestu ikmēneša ziņošanas prasības reģionālā līmenī, taču konkrētas izmaiņas izdevumu sadalē un pārskatatbildības mehānismos bija pieticīgas. Pakts lielā mērā balstās uz esošo kārtību un būtiski nemaina sarežģīto kompetenču sadalījumu starp pārvaldes līmeņiem. Turklāt pašreizējā pašvaldību sadarbība ir nevienmērīga. Pašvaldību datu sasaiste sadarbspējīgā datu apmaiņas platformā un daudzfunkcionālu pakalpojumu partnerību (*Mehrzweckverbände*) veicināšana funkcionālā līmenī varētu palielināt efektivitāti, pakalpojumu kvalitāti un izmaksu ietaupījumus.

(21) Nodokļu struktūra joprojām lielā mērā ir atkarīga no darbaspēka ienākumiem un patēriņa. Austrijā 2025. gadā bija piektā augstākā nodokļu attiecība pret IKP ES ar ievērojamu vidējo nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās ([16]). Kopš 2023. gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa kategorijas ir tikušas indeksētas atbilstoši inflācijai, tādējādi novēršot nodokļu ķīļa turpmāku pieaugumu, kas rastos no pārvirzes uz augstāku nodokļu kategoriju. Tomēr vairākas ielaistas strukturālas problēmas nodokļu struktūrā joprojām nav atrisinātas. Izaugsmei un nodarbinātībai labvēlīgāku nodokļu labāka izmantošana varētu palīdzēt radīt vajadzīgās budžeta iespējas un uzlabot vispārējo nodokļu struktūru.

([15]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete" (COM(2026) 200 final).

([16]) ESAO (2026), *Taxing Wages 2026*.

(22) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību sekmīgā Savienības finansēšanas instrumentu īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.

(23) Austrijā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Kohēzijas fonda (KF), pārsniedz ES līmeņa vidējo tempu gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi saglabāt pašreizējo tempu, vienlaikus maksimāli palielinot investīciju ietekmi uz vietas. Austrija jau veic pasākumus saskaņā ar kohēzijas politikas programmām, lai veicinātu konkurētspēju un izaugsmi. Tomēr dažās jomās var būt vēl vairāk jāstiprina īstenošana, tostarp tajās, kas saistītas ar energoefektivitāti un integrētu teritoriālo un pilsētu attīstību. Ir būtiski nodrošināt, ka ātri un efektīvi tiek īstenotas jaunās investīcijas, ko Austrija identificējusi kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanā, jo īpaši tās, kas saistītas ar piecām Vidusposma pārskatīšanas regulā ([17]) noteiktajām prioritātēm.

(24) Austrija saskaras ar vairākām problēmām, kas saistītas ar tās publisko finanšu ilgtspēju, darba tirgu un prasmju attīstību, uzņēmējdarbības dinamiku un konkurētspēju, pastāvīgo atkarību no fosilā kurināmā un augstajām enerģijas cenām.

(25) Neraugoties uz pasākumiem, kuru mērķis ir vienkāršot uzņēmumu izveidi un paplašināt finansēšanas instrumentu klāstu, riska finansējuma trūkums joprojām kavē inovatīvu uzņēmumu paplašināšanos. Vietējie iespējkapitāla un izaugsmes kapitāla tirgi joprojām ir nepietiekami attīstīti salīdzinājumā ar vadošajiem ES tirgiem šajā jomā, savukārt jaunuzņēmumu finansējums 2025. gadā samazinājās par 56 %, sasniedzot zemāko līmeni kopš 2019. gada. Iespējkapitāla finansējuma nepilnības varētu mazināt, plānoti izveidojot jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu fondu fondu un novēršot atlikušos šķēršļus, kas kavē institucionālos investorus, piemēram, pensiju fondus un apdrošinātājus, investēt ilgtermiņa pašu kapitāla instrumentos. Papildpensiju pīlāra stiprināšana varētu arī veicināt Austrijas akciju tirgus padziļināšanu un papildu kapitāla mobilizēšanu inovatīviem uzņēmumiem.

(26) Neraugoties uz augsto investīciju līmeni (Austrija ir trīs vadošo ES dalībvalstu vidū) pētniecībā un izstrādē, to pārvēršana tirgojamos produktos un revolucionārā inovācijā joprojām ir ierobežota. 2025. gada Eiropas inovācijas rezultātu pārskats liecina par Austrijas salīdzinoši zemo sniegumu, ņemot vērā MVU, kas ievieš produktu inovācijas. Lai to novērstu, valdība Industriālajā stratēģijā 2035. gadam paziņoja par pasākumiem pētniecības un izstrādes spēju uzlabošanai un pieņēma trešo Pētniecības, tehnoloģiju un inovācijas paktu 2027.–2029. gadam, kura kopējais finansējums ir aptuveni 5,5 miljardi EUR. Lai nodrošinātu, ka ar Austrijas lielajiem pētniecības un izstrādes izdevumiem tiek sasniegti tirgū realizējami inovācijas rezultāti, kas ir salīdzināmi ar vadošo dalībvalstu rezultātiem, šie pasākumi ir rūpīgi jāīsteno, tostarp vēl stingrāk koordinējot kompetences starp ministrijām un veicot uz ietekmi vērstu uzraudzību.

(27) Progresīvo digitālo tehnoloģiju novēlota ieviešana uzņēmumos joprojām ir vēl viens izaicinājums izaugsmei un produktivitātei. Austrijas ekonomikas digitalizācijas progress joprojām ir nevienmērīgs. MVU digitālās pamatintensitātes līmenis nedaudz pārsniedz ES vidējo līmeni, un MI ieviešanai uzņēmumos ir spēcīgs impulss. Tomēr citu progresīvu digitālo tehnoloģiju, jo īpaši mākoņdatošanas un datu analīzes, ieviešana uzņēmumos joprojām ir zemāka par ES vidējo rādītāju. Joprojām ir vajadzīgi mērķorientēti pasākumi, lai novērstu šo trūkumu, tostarp finansiāli stimuli, spēcīgāks atbalsts mākoņdatošanas un datu risinājumu ieviešanai uzņēmējdarbībā un investīcijas digitālajās prasmēs.

(28) Administratīvais un regulatīvais slogs negatīvi ietekmē uzņēmējdarbības vidi Austrijā, palēnina atļauju piešķiršanas procedūras un rada nepieciešamību uzņēmumiem atvēlēt ievērojamus resursus administratīvo uzdevumu veikšanai. Ir panākts progress, nodrošinot pilnībā digitālu uzņēmumu reģistrācijas procesu, taču ir vajadzīga būtiska turpmāka rīcība. Ierosinātā Aroddarbības likuma reforma var paātrināt uzņēmējdarbības atļauju piešķiršanu un samazināt administratīvo slogu, taču pilnīgai īstenošanai ir nepieciešama efektīva sadarbība vietējā, reģionālā un federālā līmenī.

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1914 (2025. gada 18. septembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā.

(29) Austrijas patērētājus negatīvi ietekmē konkurences trūkums atsevišķās nozarēs, kas veicina cenu paaugstināšanos. Teritoriālie piegādes ierobežojumi negatīvi ietekmē Austrijas patērētājus, jo identiskiem pārtikas produktiem un personīgās higiēnas līdzekļiem ir ievērojami augstākas cenas. To vēl vairāk saasina šķēršļi ienākšanai tirgū. Regulējumā noteiktie ierobežojumi konkrētām profesijām un pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, inženierbūvniecībā, vēl vairāk ierobežo konkurenci un rada šķēršļus, tostarp pārrobežu pakalpojumu sniegšanai.

(30) Problēmas ar cenas ziņā pieejamiem mājokļiem radās tāpēc, ka papildus citiem faktoriem pieauga būvniecības izmaksas un samazinājās jaunu mājokļu piedāvājums, radot nelabvēlīgu situāciju jaunpienācējiem mājokļu tirgū. Sarežģītu tehnisko standartu, kas pazīstami kā "iedibināta komercprakse", pārskatīšana, lai samazinātu prasības, kas nav obligāti nepieciešamas drošībai vai energoefektivitātei, varētu pavērt ceļu viedai vienkāršošanai, kas samazina izmaksas.

(31) Austrija 2025. gadā veica vairākus pasākumus, lai risinātu augsto enerģijas cenu problēmu. Papildus īstermiņa pasākumiem, kuru mērķis ir pazemināt enerģijas cenas energoietilpīgām nozarēm un samazināt elektroenerģijas nodevu 2026. gadam, tika pieņemts Elektroenerģijas tirgus likums. Ar šo jauno likumu tiek būtiski mainīts Austrijas elektroenerģijas tirgus tiesiskais regulējums, un tas palīdzēs palielināt energoelastību un ļaus slēgt elektroenerģijas pirkuma līgumus. Tomēr pilnīga un savlaicīga Elektroenerģijas tirgus likuma īstenošana ir būtiska, lai panāktu ilgtspējīgas un strukturāli zemākas cenas. Turklāt valsts atkarība no dabasgāzes elektroenerģijas ražošanā apvienojumā ar ierobežotu nefosilo elastību un daļēji ierobežoto starpsavienojumu jaudu joprojām veicina enerģijas cenu pieaugumu, kuras ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju. Lai gan šī atkarība no dabasgāzes joprojām pastāv, Austrija ir veikusi pasākumus, lai uzlabotu enerģētisko drošību, dažādojot gāzes piegādes avotus.

(32) Austrija ir panākusi progresu virzībā uz pāreju uz tīru enerģiju, taču 2024. gadā fosilais kurināmais joprojām veidoja vairāk nekā pusi no tās energoresursu struktūras. Lai sasniegtu 2030. gada mērķrādītājus, Austrijai būs jāpaātrina atjaunīgo energoresursu jaudas un infrastruktūras paplašināšanas temps, jo īpaši vēja enerģijas jomā, kurā 2025. gadā tika pievienota jauna jauda tikai 0,2 GW apmērā. 2025. gadā atjaunīgā enerģija veidoja 83,9 % no elektroenerģijas ražošanas apjoma, un tajā bija liels hidroenerģijas īpatsvars. Ņemot vērā hidroenerģijas un ar saules fotoelementiem saražotās enerģijas sezonālo mainīgumu, vēja enerģija, kas 2024. gadā veidoja 11,8 % no atjaunīgo energoresursu saražotās enerģijas, ir izmaksefektīvs papildinājums, lai samazinātu vajadzību pēc elektroenerģijas importa, jo īpaši ziemā. Atļauju piešķiršanas laika saīsināšana un pietiekamu paātrinātas apguves teritoriju izraudzīšanās, jo īpaši vēja enerģijas jomā, būs būtiska, lai sasniegtu Atjaunīgo energoresursu paplašināšanas likumā un Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā (NEKP) noteiktos mērķrādītājus. Lai virzītu pāreju uz tīru enerģiju, joprojām ir svarīgi paātrināt elektrotīkla modernizāciju un paplašināšanu, tostarp pārrobežu mērogā, un palielināt uzkrāšanu. Lai to panāktu, ir vajadzīgas gan lielākas investīcijas, gan ātrums, lai sistēmā varētu integrēt papildu atjaunīgās enerģijas ražošanu.

(33) Pašreizējais dekarbonizācijas temps joprojām ir nepietiekams, lai Austrija sasniegtu savus 2030. gada klimata mērķrādītājus un 2040. gada klimatneitralitātes mērķi. 2024. gadā siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājās par 3 %, kas ir ievērojami lēnāk nekā 2023. gadā, un provizoriskās aplēses liecina par emisiju pieaugumu 2025. gadā. Rūpnieciskās emisijas pēdējā laikā ir samazinājušās, tomēr nozare joprojām ir energoietilpīga un emisijietilpīga. Būtu jāturpina izstrādāt pasākumus, kas atbalsta rūpniecības dekarbonizāciju un tīras rūpniecības infrastruktūras attīstību, tostarp tās fizisku paplašināšanu un tiesisko regulējumu, īpašu uzmanību pievēršot reģioniem ar augstu emisijietilpību. Transporta emisijas 2024. gadā samazinājās, galvenokārt mazāka kravu pārvadājumu apjoma dēļ, taču politikas progress joprojām ir ierobežots. Svarīgi būs pakāpeniski atcelt fosilā kurināmā subsīdijas un paātrināt transporta, tostarp kravu autopārvadājumu, elektrifikāciju. Turpmāka emisiju samazināšana būs atkarīga arī no energoefektivitātes uzlabošanas rūpniecībā, transportā un ēkās, tostarp veicot nomas un īpašuma noteikumu regulatīvās reformas, lai atvieglotu ēku renovāciju.

(34) Darba tirgus saskaras ar problēmām apmierināt darbaspēka pieprasījumu, ņemot vērā demogrāfisko novecošanu un salīdzinoši augstos darbaspēka nodokļus un sociālās iemaksas, kas ir vienas no augstākajām ES. Nodarbinātība turpināja pakāpeniski pieaugt, ko galvenokārt veicināja likumā noteiktā pensionēšanās vecuma palielināšana sievietēm. Vidējais nedēļā parasti nostrādāto stundu skaits joprojām bija zems – 35,8 stundas (salīdzinājumā ar 37,3 stundām ES līmenī). Sieviešu aktivitātes un nodarbinātības līmenis 2025. gadā bija augsts, proti, attiecīgi 75,1 % un 74,2 %, un augstāks par attiecīgajiem ES vidējiem rādītājiem, bet zemāks par vīriešu aktivitātes un nodarbinātības līmeni (attiecīgi 82,7 % un 81 %). Tomēr vienlaikus Austrijā ir arī viena no lielākajām dzimumu atšķirībām nepilna laika nodarbinātībā ES, proti, 37,1 procentpunkts 2025. gadā, un gandrīz puse no visām sievietēm (49,6 %) strādā nepilna laika darbu. Lielais nodokļu īpatsvars darbaspēka izmaksās attur no pārejas no nepilna laika darba uz pilna laika darbu, veicinot darbaspēka trūkumu un ierobežojot ekonomisko potenciālu. Neraugoties uz uzlabojumiem agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes paplašināšanā, tvērums un pieejamība federālajās zemēs joprojām ir nevienmērīga. Galvenās problēmas ir pārvaldības sistēmas sadrumstalotība, finansējums un darbinieku trūkums. Obligāta kvalitātes sistēma ar skaidriem kvalitātes standartiem varētu palīdzēt novērst nevienmērīgo kvalitāti vietējā līmenī.

(35) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo nozīmi Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu savas ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju, izglītības un mācību jomā, kuras kavē konkurētspēju. Austrijai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā.

(36) Darbaspēka trūkums sāka samazināties, tomēr tas joprojām ir salīdzinoši augstā līmenī. Prasmju trūkums un reģionālās neatbilstības joprojām kavē kvalificētu amatnieku pieņemšanu darbā darbvietās, kurās nepieciešama vidēja līmeņa kvalifikācija. Augsti brīvo darbvietu rādītāji dažos reģionos kontrastē ar salīdzinoši augstu bezdarba līmeni citos reģionos. Šķēršļi reģionālajai darbaspēka mobilitātei ir īres cenu atšķirības, sociālo mājokļu pieejamība un atšķirības agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pieejamībā bērniem, kas jaunāki par trim gadiem. Neraugoties uz to, ka profesionālās izglītības un apmācības sistēma ir labi attīstīta, tā saskaras ar aizvien lielākām problēmām. Aptuveni 24 500 potenciālo mācekļu 2025. gadā nespēja atrast prakses vietas, un mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) saskārās ar lielākām problēmām. Bažas rada arī apmācības kvalitāte, tostarp digitālo rīku izmantošana.

(37) Nodarbinātības rādītāji joprojām ir zemi salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju attiecībā uz vecāka gadagājuma cilvēkiem, mazkvalificētiem darba ņēmējiem un migrantu izcelsmes personām. Nesenās reformas, kuru mērķis ir palielināt nodarbinātību, ietver atbalstu gados vecāku ilgtermiņa bezdarbnieku atkārtotai nodarbināšanai, stingrākus nosacījumus priekšlaicīgai aiziešanai pensijā, daļējas pensijas ieviešanu un paziņojumu par nodokļu stimuliem darbam pēc likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas. Tomēr darba tirgus integrācijas politika attiecībā uz migrantu izcelsmes personām un mazkvalificētiem darba meklētājiem joprojām ir nepietiekama. Pastiprināti prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas centieni, kā arī ciešāka turpmākās "Mūžizglītības 2040. gada stratēģijas" koordinācija starp federālajām zemēm un federālo līmeni varētu vēl vairāk uzlabot abu grupu pamatprasmes un palielināt to integrāciju darba tirgū.

(38) Austrijas sociālā situācija 2025. gadā pasliktinājās, palielinoties nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku īpatsvaram. Zemie ienākumi pieauga lēnāk nekā vidējie ienākumi, un sociālo pārvedumu ietekme uz nabadzības mazināšanu kļuva mazāk efektīva. Tas nesamērīgi skāra bērnus, un katrs ceturtais bērns bija pakļauts nabadzības vai sociālās atstumtības riskam, kas ir par 3,5 procentpunktiem vairāk nekā 2024. gadā un pārsniedz ES vidējo rādītāju. *AROPE* līmenis palielinājās arī to cilvēku vidū, kuriem ir zema kvalifikācija, un to cilvēku vidū, kuri dzimuši ārpus ES. Neraugoties uz nesenajām reformām, joprojām ir jāuzlabo apmācības kursu pieejamība un atbilstība migrantu izcelsmes personām un mazkvalificētām personām. Jo īpaši pietiekams vācu valodas kursu skaits uzlabotu nodarbināmību. Turklāt daudzi trešo valstu darba ņēmēji ir pārāk kvalificēti (45,4 % 2025. gadā) salīdzinājumā ar Austrijas (23 %) un citu ES valstu valstspiederīgajiem (32,2 %), jo Austrijā pašlaik nav standartizētas valsts sistēmas ārvalstīs iegūtas kvalifikācijas atzīšanai. Ātrāka un vienotāka kvalifikācijas atzīšana varētu mobilizēt nepietiekami izmantotu potenciālu darba tirgū, veicināt migrantu integrāciju un palīdzēt samazināt viņu nabadzības risku.

(39) Austrija joprojām saskaras ar problēmām paaugstināt pamatprasmju līmeni. Aptuveni katram ceturtajam izglītojamajam trūkst pamatprasmju, un šis īpatsvars ir ievērojami lielāks to izglītojamo vidū, kuri ir nelabvēlīgā situācijā un kuriem ir migrantu izcelsme. Austrijai neizdodas gūt rezultātus, lai sasniegtu Eiropas izglītības telpas mērķrādītāju – līdz 2030. gadam samazināt nepietiekamās sekmes līdz mazāk nekā 15 %, un šajā ziņā ir lielas sociālekonomiskas un reģionālas atšķirības. Palielinās priekšlaicīga mācību pārtraukšana, jo īpaši attiecībā uz valstī dzimušiem nelabvēlīgā situācijā esošiem izglītojamajiem un migrantu izcelsmes izglītojamajiem. Izglītības rezultāti federālajās zemēs joprojām ir nevienmērīgi, un pastāvīgs skolotāju un darbinieku trūkums ierobežo spēju uzlabot mācību rezultātus. Jauniešu noturēšana vispārējā izglītībā ar sistemātiskām pēcpārbaudes sistēmām, mērķorientēts atbalsts, apvienojot pamatprasmes, valodu apguve, skolotāju un darbinieku trūkuma novēršana un iekļaujošas skolotāju apmācības un elastīgu otrās iespējas ceļu veicināšana varētu uzlabot integrāciju, nodarbināmību un sociālo kohēziju. Lai risinātu šīs problēmas, Austrijas valdība pieņēma svarīgus pasākumus, piemēram, programmu "*Chancenbonus*".

(40) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2026. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot ANP, lai īstenotu 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Austriju 1. ieteikums palīdz īstenot pirmo, otro, trešo un piekto ieteikumu par eurozonu, 2. ieteikums palīdz īstenot ceturto ieteikumu par eurozonu, 3. ieteikums palīdz īstenot septīto, devīto un vienpadsmito ieteikumu par eurozonu, 4. ieteikums palīdz īstenot septīto ieteikumu par eurozonu un 5. ieteikums palīdz īstenot piekto ieteikumu par eurozonu,

AR ŠO IESAKA Austrijai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Turpināt ievērot neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ko Padome ieteica 2025. gada 8. jūlijā, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju, un vienlaikus izmantot elastību, ko paredz Padomes aktivizētā valsts izņēmuma klauzula. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību atbilstīgi Eiropadomes 2026. gada 19. marta secinājumu 53. punktam, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju un izdevumu efektivitāti, kā arī pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību apmierināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, un ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām saskaņā ar ES fiskālo sistēmu. Turpināt īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā pielāgošanās perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 8. jūlijā. Izlēmīgi rīkoties, lai nodrošinātu publisko finanšu ilgtspēju, arī uzlabojot veselības aprūpes, ilgtermiņa aprūpes un pensiju sistēmu fiskālo stabilitāti, cita starpā racionalizējot slimnīcu infrastruktūru, uzlabojot veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izmaksu lietderību, stiprinot digitalizāciju un slimību profilaksi, lai veicinātu izdevumu kontroli, un ievērojami paaugstinot faktisko pensionēšanās vecumu. Vienkāršot un racionalizēt fiskālās attiecības un kompetences starp valdības līmeņiem un nodrošināt, ka atbildība par finansējumu un tēriņiem ir skaidri saskaņota. Uzlabot nodokļu struktūru fiskāli neitrālā veidā, lai samazinātu lielo nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās.

2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Saglabāt īstenošanas tempu kohēzijas politikas programmās, attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām, par kurām panākta vienošanās kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā.

3. Veicināt uzņēmējdarbības dinamiku un jaunu uzņēmumu izveidi un izaugsmi, tostarp nodrošinot labāku piekļuvi iespējkapitālam un izaugsmes kapitālam un veicinot institucionālo investoru līdzdalību kapitālā, un stiprinot papildpensiju shēmas. Uzlabot augsta līmeņa pētniecības un izstrādes investīciju pārvēršanu tirgojamos risinājumos un pastiprināt progresīvo digitālo tehnoloģiju izmantošanu uzņēmumos. Vienkāršot regulējumu un samazināt administratīvo slogu, jo īpaši MVU, tostarp paātrinot atļauju piešķiršanas procedūras. Novērst regulatīvos šķēršļus pakalpojumu nozarē un stiprināt konkurenci, lai pazeminātu cenas. Risināt augsto būvniecības izmaksu problēmu.

4. Īstenot Elektroenerģijas likumu, uzlabot energosistēmas elastību un stimulēt elektroenerģijas pirkuma līgumus. Uzlabot energoefektivitāti, samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un paātrināt atjaunīgās enerģijas un nepieciešamās infrastruktūras izvēršanu, jo īpaši vienkāršojot atļauju piešķiršanas procedūras un izveidojot īpašas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas. Vēl vairāk samazināt emisijas, jo īpaši transporta nozarē, un veicināt rūpniecības dekarbonizāciju, jo īpaši reģionos ar augstu emisijietilpību.

5. Radīt stimulus, lai palielinātu nostrādāto stundu skaitu kopumā un sieviešu pilna laika dalību darba tirgū, arī uzlabojot pamatnosacījumus un jo īpaši – bērnu aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Novērst kvalificētu darbinieku trūkumu un reģionālās neatbilstības, tostarp uzlabojot darba tirgus rezultātus attiecībā uz gados vecākiem darba ņēmējiem un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, piemēram, migrantu izcelsmes personām, atzīstot viņu kvalifikāciju. Paaugstināt pamatprasmju līmeni jau no agrīna vecuma.

Briselē, 2026. gada 10. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

S. HARRIS